

De Probatis|| Sanctorvm|| Historiis

Partim|| Ex Tomis Aloysii Lipoma-||ni, Doctissimi Episcopi, Partim Etiam||
Ex Egregiis Manuscriptis Codicibvs, Qvarvm permultæ antehàc nunquàm
in lucem prodière

Complectens Sanctos Mensivm Septembris Et Octobris

Surius, Laurentius

Coloniae Agrippinae, 1576-

VD16 S 10262

De S. Maglorio Dolensi episcopo.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77413)

fernareiam in cælis coronatum, quam erga ipsos adhuc in terris degens declarasset. Quicquid ab eius patrocinio pio sperabatur affectu, fideli effectu complebatur. Illuminabantur cæci, claudi rectè ingrediebantur, paralytici curabantur, leprosi mundabantur, dæmoniaci liberabantur. Quæ omnia si quis velit literis consignare, lectori fastidium pariet. Equis verò dubitet, per eius merita, ingentia tum facta miracula, cum tanta hodieque fiant, ut nemo possit pro dignitate diuinæ benignitati gratias agere?

Hoc loco sequitur in MS. codicibus de sacri eius corporis translatione: sed eam supra inueniet lector in Vita S. Brunonis Archiepiscopi Colonensis, Cap. 27. diei. Octobris.

VITA SANCTI MAGLORII, SECUNDI EPI-
SCOPI DOLENSIS IN BRITANNIA MINORI HABETVR

in MS. codicibus, sed sine nomine Authoris. Videtur scripta bona fide.

*Stylum F. Laur. Surius mutauit, omisis quibusdam
parum ad historiam facientibus.*

XIMIAE sanctitatis vir Maglorius in Britannia maiori traxit originem ex parentibus generis nobilitate claris, patre Umbraseo, matre Affrella, ita ut etiam sanguinis coniunctione beatum Samsonem Episcopum attingeret. Fuit verò monastici sectator instituti, sicut & beatus Samson, & uterque ab Heltuto, sanctissimi Germani Antistiodorensis Ecclesie Episcopi discipulo, & liberalibus disciplinis, & sacris literis egregie est institutus. Germanus enim in Anglia, siue Britannia maiori Pelagianorum confutauit hæresim, eaque compressa, redijt ad sedem suam. Postea verò beatus Samson, cum semper esset diuinis rebus intentus, & religioni præcipue addictus, à Clero & populo electus est Episcopus, & à quibusdam eius gentis præsulibus, licet intitus, iuxta sanctorum patrum decreta est ordinatus. Factus verò Episcopus, beatum Maglorium, bonis ornatum moribus, ieiunijs, vigilijs, precibusque studiosè vacantem, corporis quoque castitate conspicuum, ad inferendam mensam Domini, & ad dispensandam viuifici corporis eius consecrationem (Sic enim loquitur Author, quemadmodum etiam beatus Ambrosius, ex gestis sancti Laurentij martyris quædam citans in Officijs) Diaconum ordinauit, eumque ob meritum sanctitatis eius reuenter habuit. Voluit etiam, ut in tempore plebi eius dispenseret tritici, id est, verbi diuini, mensuram.

Cum autem diu in ea gente versatus esset beatissimus Samson, & optimis exemplis, salutaribus institutionibus, nec paucis miraculis ei præluxisset, tandem diuinitus permotus, memor illorum Domini verborum, Euntes in mundum vniuersum, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine patris & filij & spiritus sancti: valescit plebi suæ, & cum beato Maglorio nonnullisque clericis & laicis in Britanniam minorem prædicandi causa traiecit. Vbi cum agente Childeberto Francorum Rege, Episcopi ministerium accepisset, per omnem regionem illam longè lateque diffusa est fama nominis eius, ita ut plura maioraque, ut in eius gestis habetur, illic miracula ediderit, quam antè. Multis autem vitæ annis ibidem exactis, quibus ei semper Christus viuere fuit, febre tandem correptus decubuit, sentiensque vicinam imminere mortem, beatum Maglorium & Ecclesie suæ fratres ad se vocat, dicit illis venisse tempus migrationis suæ, aitque ad beatum Maglorium: Noui, frater charissime, te post decessum meum huius Ecclesie pastorem fore. Hortor igitur, ut in diuini amoris cultu propositoque, uti cœpisti, magis magisque inardescas, & lumen diuinitus haustum non ponas sub modio, sed super candelabrum, ut videant, qui in domo Dei sunt. Equidem hætenus, prout Dominus dedit, pro viribus laboraui: tu porrò Dominici gregis tibi commissi curæ inuigila, & sollicitus esto, ut merearis quandoque à bonorum omnium recompensatore audire vocem illam iucundissimam, Eugè serue bone & fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam,

24. Octobr.
Cap. 1.
Patria &
parentes S.
Maglorij.

S. Samson
fit Episco-
pus.

Consecra-
tio, pro, Eu-
charistia.
Lib. 1. Offic.
cap. 41.
Cap. 2.

Matth. 28.

S. Samson
venit in Bri-
tanniam mi-
norem.

Prædicat
Maglorium
suum Episco-
pum.

Matth. 25.
intra

intra in gaudium Domini tui. Hæc cum audisset beatus Maglorius & alij, qui illis aderant, breui scilicet illum moriturum, cum multo eiulatu dixerunt ad eum: Cur nos pater sancte deseris, aut quid ita nos derelinquis? Quibus ille ait: Nolite, fratres mei, contristari: facessant ista lachryma. Elias bonum post se reliquit discipulum Eliseum: ego vobis Maglorium relinquo, à Deo vobis datum, qui à primis aetatibus in iustis summæ religionis & sanctæ operationis exemplis illustris fuit. His dictis, in præsentia omnium sancta sanctorum, id est, sacrosanctam Eucharistiam sumens, coronam iustitiæ, quæ ei reposita erat, percipitur, abiit ad sidereas beatæ patriæ mansiones.

Cap. 3. **Et succedit S. Maglorius. Matr. 5.** Eo sic defuncto, beatissimus Maglorius, iuxta sermonem eius, Dolensis Ecclesiæ regimen adeptus est, Christoque adiuuante, magnarum virtutum de se exempla dedit, non segnis auditor factus illius Dominicæ sententiæ: Sic luceat lux vestra coram hominibus, vt videant opera vestra bona, & glorificent patrem vestrum, qui in cælis est. Cumque præclaris exemplis, sanæ doctrinæ pijs institutionibus, & virtutibus in ea Ecclesia luceret, nocte quadam Angelus Domini adstitit ei dormienti, & ait: Hactenus quidem Maglori ad pascendum Domini gregem in huius Episcopatus publica luce versatus es: at nunc vt possis liberiùs vni vacare Deo, & eius laudibus totum te impendere, remotioris loci pete secessum, vitamque viuas solitariam. Hunc enim locum scias diuinitus sancti Samsonis decessoris tui gloriæ deputatum: tibi verò Dominus Deus tuus alium præparabit, in quo pastor bonus multas habebis oues, vitæ monasticæ deditas, & innumeris clarebis virtutibus. Eam visionem vir sanctus valde admirans, expergiscitur, aitque ad Dominum: Gratias tibi ago, bone Iesu, quod per Angelum tuum admonere me dignatus es, vt quod iam pridem ardenti desiderio concupiëram, re ipsa perficiam. Interim cogitare coepit, quemnam potissimum locum sibi deligeret, illis studijs opportunum, quorum esset admonitus ab Angelo. Commodum illi tum in mentem venit locus, quem Rex eius sedi amplificandæ largitus erat. Non diu post Budocum, qui à puero sancte & religiosè cum ipso vixerat, pro se Dolensis Ecclesiæ Episcopum consecrauit, Cleroque & populo valedicens, abiit ad locum memoratum, cunctis incredibili quodam animi dolore tabescentibus ob discessum pastoris tam boni. Vbi autem peruénit ad amicæ solitudinis locum, ieiunijs, vigilijs, precibus feruentissimè incubuit, sed tamen latere non potuit.

Apparet ei Angelus in fornix. Sanctitatis eius fama intrâ solitudinis latebras coerceri non sustinens, passim increbuit, atque ita ex diuersis regionibus varijs affecti incommodis ad eum aduolabant, cæci, claudi, leprosi, dæmoniaci, salutem expetentes. Multi quoque animarum suarum remedia percipere cupientes, eius sapientiam audituri, ad eum accedebant: plerique etiam multa ei offerebant munera auri, argenti, rerumque aliarum, gratos se illi declarare volentes. Sed ea ille ceu stercora quedam contemnens, mox in pauperes, viduas, pupillos, captiuos, fame affectos liberaliter erogauit. Cernens autem tam multa sibi offerri, tantamque hominum multitudinem ad se confluere, magno animi dolore correptus: Heu me, inquit, quid mihi prodest reliquisse propria, & aliena appetere? Maior mihi iam imminet populorum turba & frequentia, & immensa accedunt opes. Ego verò iam pridem mundi huius cupiditatibus me volebam absolutum, & ecce magis etiam ijs nunc videor implicari: cumque terrenarum rerum onera abiecerim, iam pro dolor diues effectus sum. Sub his animi angoribus incidit illi, vt eum, quem Episcopum suo loco ordinarat, ad se accersiret. Fecit igitur sic, & ille ocyus aduenit. Narrat ei cum lachrymis, quantam hominum multitudinem patiatur, ait sibi plane deliberatum esse ad desertum aliquem proficisci locum, vbi nulla hominis vestigia existant.

Cap. 4. **Multi ad eum confluunt salutis expetendæ causa.** Cernens Episcopus multum eius animi dolorem, præ commiseratione aliquandiu siluit: deinde blandè & familiariter cum eo colloquens: Scio, inquit, mi domine, propter turbas ad te salutis obtinendæ causa confluentes, magno te mœrore affici: sentioque ea causa relictis illis, ad loca auia te velle commigrare. Sed id si facias, valde tibi formidandum est, pater, nè, dum Christi pauperibus subtrahis spiritalis doctrinæ triticum, quod illis vitam præstat, in discrimen te conijcias. Præstabilius enim est oues Domini colligere, quam dispergere: contritosque corde sanare, quam infirmos deserere. Olim in tuam eras intentus messem: iam vt pastor bonus, debes etiam curare alienam, vt ad Christi honorem vtranque efficias cumulatiorem, atque ex ijs duplicia possideas: futurus hoc ipso Christi imitator, qui populo Iudaico primum per seipsum, inde gentibus per Apostolos salutarem doctrinam proposuit.

Cap. 5. **Episcopus eum dehortatur ne deserat ad ipsum salutis causa confugiens.** Quas

Quas autem nunc molestias capis ex his populis, quibus iugum Christi suaue est, & onus leue, ea tibi magnam parabunt apud Dominum retributionem. Nosti tu ipse Christum Dominum, cum in sinu patris quiesceret, venisse in huius mundi labores, ut infirmorum languores curaret. vnde ipse ait: Non egent, qui sani sunt, medico, sed qui male habent: quos etiam non refugit, sed pro eis animam suam libenter posuit. Scis quid ex Esaiâ quandoquæ turbis audientibus legerit: Spiritus Domini super me, propter quod vnxit me: euangelizare pauperibus misit me, sanare contritos corde, & cætera. Hæc illum dicentem beatus Maglorius grato animo audiuit, sciens à Domino dictum ad Apostolos: Qui vos audit, me audit: & qui vos spernit, me spernit.

Non multo autem interiecto tempore Comes Loiescon, valdè quidè opulentus, sed septenio iam lepra infectus, frustrâ in medicos magnis erogatis pecunijs, qui curare eum non poterant: vbi in insula, in qua morabatur, celeberrimâ comperit beati Maglorij famam, cum quibusdam è suis venit ad eum, rogans vt suis ad Dominum precibus, faciat medicinam morbo tam infesto. Ad quem vir Dei: Quinam, inquit, fieri potest, vt immundus curet immundum? Ego quoquæ immundus sum corpore. Indixit verò triduanum ei ieiunium, & ipse quoquæ cum quibusdam sacerdotibus & Leuitis, religiosisq; viris triduo ieiunauit. Eo exacto ieiunio, adhibitis litanijs, iubet eum in cupam balneatorium inferri, manusque ei imponens, sublati in cælum oculis, dicit: Domine Iesu Christe, per quem omnia facta sunt, qui Naaman per prophetam tuum in Iordane flumine à lepra mundasti, qui propter peccatores saluandos è cælis in terras descendisti, non pro iustificationibus nostris, sed pro miserationibus tuis multis hominem istum, qui ad me venit tuam cupiens experiri clementiam, ad laudem & gloriam nominis tui purges à lepra, vt omnes, qui id viderint, te collaudent: qui viuus & regnas cum Deo patre & sancto spiritu per infinita secula seculorum, Amen. Hæc cum dixisset, manu sua totum eius corpus attingens, ad eum ab eo lepram omnem profigauit, vt nec cicatrix quidè vlla permaneret, & caro eius instar pueri restitueretur. Ea tam repentina & admiranda curatio quibus verbis celebrata & prædicata sit ab illis, qui viderunt & audierunt, nos satis explicare non possumus.

Tum verò Comes Loiescon ad eius pedes aduolutus, non sine lachrymis pro tanto munere Deo & illi gratias egit. Multa, vt diximus, opes & possessiones ei erant: è quibus terram quandam beato Maglorio dedit, sed partem illius dimidiam sibi reseruans. In ea terra multæ erant aues pulchræ, & magnitudine admiranda: ingens quoquæ prouentus piscium ex sinu maris. Cum autem beatus Maglorius perlustraret eam partem, quam Comes ei largitus erat, aues & pisces omnes alterius partis ad ipsius portionem se transtulerunt. Tulit id indignè vxor Comitum, hortaturque eum, vt beati viri portionem sibi vendicet, alteram ei relinquat. Facit ille, quod mulier improba suauit: sed ecce repente aues & pisces omnes, redeunt ad beati viri possessionem. Id conspicatus Comes, ductus poenitentia, vtraque partem perpetuò retinendam illi assignat, moxque aues & pisces pristina sua domicilia in vtraque repetunt, vti antea sub ipso Comite consueuerant. Eius rei fama procul diffusa, omnibus non immeritò magnæ admirationi fuit. Porro ea in terra vir sanctus ecclesiam condidit & collegium monachorum, quos illic habuit sexaginta duos, eosque vita & doctrina sua eruditos, Deo & sanctis eius debita seruitutis officia præstare docuit. Qualem autem ipse eo in loco se præbuerit, quibusque virtutibus enituerit, nullus facillè dicendo possit consequi: nos de eius sanctissima conuersatione pauca tantum commemorabimus.

Ab ipso matris vtero vixit castissimus, virginitalis conseruanda studiosissimus. Pane vescabatur hordeaceo & viliori legumine, eoq; parcè. Quarta & sexta feria prorsus nihil sumebat cibi: quarta quidem feria, quod tum impij Iudei in necem Domini Iesu conspirarunt: sexta autem, quod eum Cruci affixerunt. Carnem suam perpetuo cilicij vsu macerabat. Vestes exteriores habuit nec admodum viles, nec sanè preciosas, sed mediocres, vt humanos applausus & gloriolâ declinaret, quæ est æternæ mortis muscipula. Toto eo tempore, quo relicta Dolens Ecclesia, solitudinem expetijt, nec vinum, nec siceram bibit. Per paucis autem pisciculis diebus solennibus duntaxat, idque à monachis religiosis & diuinæ contemplationi deditis coactus, pro magnis delicijs vescabatur. Cum ceteri fratres nocturnis horis membra quieti darent, ille clam se recipiebat ad maris oram, illicque vsque ad noctis preces, quas Matutinas

vocant,

Matth. 9.

Luc. 4.

Esai. 61.

Luc. 10.

Cap. 6.

Iohan. 4.

4. Reg. 5.

Cap. 7.

Comes ei

mediâ par-

tem cuiusdâ

terræ dat.

Deinde ab

terram.

Condit mo-

nasterium.

Cap. 8.

Ep' castitas

Cibi parti-

monia.

Cilicium,

Vestes.

Luc. 1.

Vigilia,

- Eccle. 35.** **2. Cor. 9.** **Cap. 9.** **Cap. 10.** **Angelus ei apparet.** **2. Cor. 11.** **Angelus sc- eudo & ter- tiò ei appa- ret.** **Cap. 11.** **Pfal. 26.** **Feliciter abit ad Do- minum. Psal. 115.**
- vocant, peruigil Dominum orabat. Multam ad ipsam aduentibus hospitalitatem prompto animo exhibebat, sciens scriptum esse: Hilarem datorem diligit Deus. Denique vt multa paucis expediamus, nulla non virtute ornatus fuit.
- Accidit quandoquè, vt quidam ex famulis eius, pisces in vsus fratrum in mari capientibus, in aquas lapsus suffocaretur. Non latuit ea res beatum virum. Itaque multum flens & eiulans, dicit se reum mortis illius: moxque adiunctis sibi fratribus, tota die coram altari prostratus, obsecrat Dominum, nè propter hominis illius interitum in se effundat furorem suum. Deindè postquam sol occubuit, cum monachis litaniis & psalmos concinentibus ad litus maris accedit, prosternensque se, cum lachrymis rogat Dominum, vt vel mortuum sibi reddant vnda, quem viuum absorberant. Finitis precibus, mare tumescens euomit hominem, quem quidem extinctum, at nunc planè rediuuium. Sentiens vir Dei se tam liberaliter exauditum à Domino, sacrificium ei offert, polliceturque se propter illam hominis mortem, cuius, vt diximus, reum se arbitrabatur, nullum vnquam piscem in cibum sumpturum.
- Cùm sic autem innumeris claret virtutibus & miraculorum signis, obitum suum longè antè præciuit. Nam pridè eius dici, quo sacrosancta Paschatis solennitas celebrabatur, illi in templo more suo nocte vigilanti, Angelus Domini candidissimus apparuit, aitque illi familiariter: Sancte Maglori, age quod agis, operare quod operaris: nec dubites nomen tuum scriptum in libro caelestis militiae. Visum est altissimo, cuius voluntati ab incunte aetate haud segniter obtemperasti, dignam tuo certamine mercedem tibi in caelis restituere. Audiens hæc Maglorius, lætus quidem ex promissione, sed incertus de visione, veritus nè angelus satanae in Angelum lucis se transfiguraret, admodum prolixè in precibus perseuerauit. Ijs absolutis, Angelus Domini volens eum de visione certiore efficere, bis terque sua verba repetijt, ita dicens: Nihil hæsites de hac visione Maglori. Sicut enim ego sum perpetuus minister summæ veritatis, ita legatio mea omnis planè falsitatis expers est. Certissimè igitur annuncio tibi, propedièm te cum insigni ex hoste reportata victoria & triumpho, è corpore migraturum in caelos, & præsentem Dei vultum inter illos beatæ patriæ ciues sine fine iucundissimè conspecturum. Tum verò beatus Maglorius rogauit sanctum Angelum, vt antequàm discederet, largam ipsi impertiret benedictionem. Sed Angelus respondit: Quonam modo ego tibi benedicam, cui benedixit is, à quo sancti omnes benedicti & sanctificati sunt? Atque ita post mutuatam salutationem, Angelus cum multo lumine recessit ad superos: porrò Maglorius, vt cœperat, noctem duxit peruigilem.
- Post dies paucos rursus ei apparens Angelus, iussit eum de suo obitu esse securum, dixitque ei, quòd ob seruatam carnis integritatem centesimum in caelis fructum esset percepturus. Tradidit etiam ei tanquam breui morituro viaticum. Atque ab illo die de suo obitu sollicitus, nisi causa ineuitabilis & multis profutura adesset, vsque ad diem vocationis suæ semper versum hunc ore repetebat: Vnam petij à Domino, hanc requiram, vt inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ: nec vnquam visus est è templo recedere. Tandem expleto labentis vitæ cursu, fratribus valedicens, & inter verba sanctæ exhortationis animam expirans, felici migratione peruénit ad Christum. Eius pia intercessio nobis obtineat veniam peccatorum, cuius est preciosa mors in conspectu Domini, qui viuit & regnat per infinita secula seculorum, Amen.

MAR